

CARTIER POPULAR CLASIC

longos

Dafnis și cloe

LONGOS (cca sf. sec. II d.H.- sec. III d.H.)

Nu cunoaștem aproape nimic despre viața autorului singurului roman bucolic antic păstrat în întregime. Tot ce știm despre Longos figurează în opera lui: el se prezintă ca un vânător care descoperă, din întâmplare, un tablou într-un sanctuar din insula Lesbos. Este adevărat că într-o inscripție – și ea de pe insula Lesbos, locul acțiunii romanului – este menționat un preot cu numele Longos, care însă nu poate fi identificat cu certitudine ca autorul lui *Dafnis și Cloe*. N-a fost stabilită cu precizie nici măcar o cronologie a vieții scriitorului. După diverși cercetători, el ar fi trăit între sfârșitul secolului I și începutul secolului al VI-lea d.H. Cel mai probabil însă anii lui de viață trebuie situați la sfârșitul secolului II d.H. - secolul III d.H. Ceea ce se mai poate spune este că Longos a fost un erudit cunoscător al literaturii, artelor plastice și al muzicii și că romanul *Dafnis și Cloe*, una dintre cele mai desăvârșite opere ale literaturii eline târzii, este cel mai bun dintre romanele grecești.

„Toată această operă este mărturia unei arte și a unei culturi foarte elevate... Ar trebui scrisă o întreagă carte pentru a da o apreciere deplină, după merit a tuturor virtuților acesteia. Este bine s-o recitești an de an ca să înveți de la ea și să-i simți iar, de fiecare dată, frumusețea.”

Johann Wolfgang von GOETHE

CARTIER POPULAR CLASIC

LONGOS

DAFNIS ȘI CLOE

Traducere de Vladimir BEȘLEAGĂ

CARTIER

CARTIER

Publicată de Editura CARTIER

Editura Cartier, SRL, str. București, nr. 68, Chișinău, MD2012.

Tel./fax: 24 05 87, tel.: 24 01 95. E-mail: cartier@cartier.md

Editura Codex 2000, SRL, Strada Toamnei, nr. 24, sectorul 2, București.

Tel./fax: 210 80 51. E-mail: codexcartier@gmail.com

*Cărțile CARTIER pot fi procurate în toate librăriile bune
din România și Republica Moldova.*

LIBRĂRIILE CARTIER

Casa Cărții, bd. Mircea cel Bătrân, nr. 9, Chișinău. Tel.: 34 64 61.

Librăria din Hol, str. București, nr. 68, Chișinău. Tel./fax: 24 10 00.

Librăria Vărul Shakespeare, str. Șciusev, nr. 113, Chișinău. Tel./fax: 23 21 22.

Tipărită la Combinatul Poligrafic (nr. 62026)

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Longos

Dafnis și Cloe / Longos; cop.: Vitalie Coroban. —

Ch.: Cartier, 2006 (Combinatul Poligr.). — 104 p. —

(Col. Cartier Popular clasic / coord. col.: Gheorghe Erizanu).

ISBN 978-9975-79-098-7

821.14-31

L77

ISBN 978-9975-79-098-7

INTRARE

Vânând odată pe insula Lesbos, am intrat într-o duminică a nimfelor și lucrul ce mi se înfățișă ochilor fu cel mai frumos din câte văzui vreodată: icoana plină de vrajă a unei povești de dragoste. Copaci falnici și flori gingașe creșteau în duminica aceea minunată, dar o singură apă ce murmură dintr-un izvor ținea viața la toate. Cu cât priveai, cu atât mai mult te bucurai, căci totu-n jur părea izvodit de o mână măiastră anume spre a proslăvi dragostea. Lume de peste mări și țări venea să vadă acea minunăție, să înalțe cântări nimfelor și să-și desfete privirile. Iată ce puteai să vezi acolo: unele femei pe copii îi nășteau, altele în scutece îi înfășau; pruncii aruncați de oi și capre erau alăptați, de ciobani îngrijiți; flăcău și fată se îndrăgosteau, credință veșnică își jurau, hoții de mare dădeau năvală și dușmanii intrau în țară. Văzut-am și altele multe și în toate trăia iubirea; de atâta frumusețe vrăjtit, în gând m-am gândit să încerc a spune în cuvinte, ceea ce cuprinsesem cu ochii. Astfel, găsind pe unul ce-mi dezlegă tâlcul celor văzute, am trudit din greu, scriind patru cărți drept ofrandă lui Eros, nimfelor și lui Pan și spre bucurie oamenilor, pentru cel bolnav leac și alinare, pentru cel necăjit îndemn la uitare, celui ce-a iubit să-și aducă aminte dragostea, iar cel care n-a știut-o să învețe a iubi. Căci până azi nimeni n-a scăpat de dragoste și nici va scăpa vreodată, cât este frumusețe în lume și ochi s-o vază. Iar nouă să ne dea zeii minte senină să istorisim dragostea altora.

CARTEA ÎNTÂIA

1. Este pe Lesbos un oraș – Mitilene, mare și frumos. În lung și-n lat îl taie canaluri, pe care le umple apa mării, iar peste ele sunt aruncate poduri de piatră albă, sclipind ca niște podoabe. Ai crede că nu-i un oraș, ci o altă insulă.

În afara acestui oraș, cale de vreo două sute de stadii depărtare, se întindeau pământurile unui om bogat; erau de toate pe moșia lui: sălbăticiuni destule de vânat în munți, lanuri de grâne pe câmpie, vii pe dealuri, cirezi și turme pe imașuri și, pe deasupra, marea, care răcorea malurile, așternându-le cu nisip ca aurul.

2. Trăia pe moșia aceea unul Lamon, cioban la capre; mergând el într-o zi după turmă, găsi un prunc, tocmai pe când îl alăpta o capră de-a lui. Era un loc cu stejăriș amestecat cu mărăcini deși și năpădiți de iederă încâlcită, iar dedesubt creștea iarbă moale, și pe ea stătea culcat copilașul. Acolo venea capra adesea, răzlețindu-se de turmă și părăsindu-și ieduțul, ca să rămână îndelung lângă prunc. Văzând Lamon că-i tot fuge capra, i se făcu milă de iedul părăsit; într-o după amiază se luă pe urmele ei și numai ce-o vede cum își trece ușor peste prunc picioarele, nu cumva să-l atingă cu copitele, iar acela se lipește de uger și prinde a suge laptele ce curgea darnic ca din sânul maicii lui. Se miră nespus ciobanul, se dădu mai aproape și văzu un băiețel rotofei, frumușel și înfășat în niște scutece care dindată îi dădură a înțelege că nu-i din oameni

proști. Avea o învelitoare purpurie, prinsă cu o fibulă de aur, și un jungher mic de tot cu mânerul de fildeș.

3. La început se gândi Lamon să ia numai lucrurile scumpe cu dânsul și pe copil să-l lase în voia soartei; dar de îndată i se făcu rușine – s-ar fi dovedit mai nemilos decât capra; așteptă deci căderea nopții și-i aduse nevastei sale, Myrtale, podoabele și pruncul. Ba și capra pe deasupra. Se miră femeia: de când oare caprele nasc copii? Atunci îi povesti el toate: cum găsisse pruncul aruncat, cum o văzuse pe capră dându-i să sugă și cum i-a fost rușine să-l lase să piară. Femeia grăi că bine a făcut cum a făcut. Tăinuiră ei lucrurile copilului, iar pe micuț îl înfiară, rămânând să-l hrănească și mai departe capra. Iar pentru ca să aibă și el un nume ca toți ciobanii, au hotărât să-l cheme Dafnis.

4. Trecuseră doi ani de la acea întâmplare și un alt cioban, pe nume Dryas, pascăndu-și turma pe un imaș din apropiere, dădu și el peste ce dăduse celălalt, umplându-se de multă uimire. Se afla pe acolo un munte de piatră, nalt și rotund dinafară, dar gol pe dinăuntru. Se zicea că aceea e peștera nimfelor; erau acolo chipurile lor cioplite în piatră: cu picioarele desculțe, cu brațele goale și pletele pe umeri, aveau pe șolduri un brâu îngust, iar în ochi arzând un zâmbet – și toate parcă jucau prinse-n horă. Intrarea în peșteră era spartă chiar la mijlocul stâncii; înăuntru clipoceia un izvor, de la care se prelingea un pârăiaș; astfel încât în fața peșterii se întindea o pajiște cu iarbă proaspătă și fragedă de mai mare dragul. Se vedeau pe acolo lăsate donițe fel de fel, și flaute strâmbes, și fluieri, și naiuri – daruri sfinte, închinare de păstori din vremuri străvechi.

5. La lăcașul acesta al nimfelor prinsese a umbla o oaie, care de curând fătase, și așa de des umbla, încât uneori părea că s-a pierdut cu totul. Vrând s-o pedepsească și s-o întoarcă la turmă, Dryas împleti din mlăzi de răchită o frânghie, își meșteri un laț și purcese spre peșteră s-o prindă. Dar, când ajunsese, văzu ce nici că se așteptase: asemeni unei mame duioase, oaia își dăduse ugerul plin cu lapte, iar un prunc apuca lacom cu gurița-i când o țâță, când pe cealaltă, și sugea fără a plânge măcar – și era așa de drăguț și curățel, căci oaia îl lingea mereu pe față, spălându-l parcă. Era o fetiță acel copil părăsit, iar alături se aflau podoabele lăsate: o basma cu fir de aur, niște pantofiori aurii și cercuri pentru glezne din aur curat.

6. Dryas, socotind că zeii i-au trimis acest copil și urmând purtarea plină de milă și dragoste a oii, luă copilul în brațe, puse lucrurile scumpe în traistă și se rugă de nimfe să-l ajute a îngriji de prunc așa cum l-au îngrijit și ele pân-atunci. Iar seara, când sosi vremea să întoarcă turma acasă, veni de-i povesti femeii sale tot ce-a văzut, îi arătă tot ce-a găsit și îi porunci s-o aibă pe copilă de fiică, să ascundă de toți adevărul și să caute de ea ca și cum ar fi a lor. De îndată Nape (căci așa o chema pe soția lui Dryas) se făcu mama copilului, începu să-l mângâie și să-l iubească așa, de parcă s-ar fi temut să nu rămână mai prejos ca oaia, iar ca dovadă în fața lumii că-i este cu adevărat fiică, îi dădu un nume obișnuit la păstori: Cloe.

7. Au crescut repede acești doi copii și s-au făcut într-atât de frumoși, că nu-i puteai încurca nicidecum cu ceilalți copii din sat. Dafnis avea împliniți cincisprezece ani, iar Cloe tot atâția fără doi, când într-o noapte și Dryas, și Lamon visară același vis. Se făcea că nimfele din peștera aceea cu șipotul, unde găsisese Dryas copilă, îi încredințară pe Dafnis și pe Cloe

unui băiețel isteț și drăgălaș, care avea două aripioare la umeri, un arc mic și niște săgeți la fel în mâini. Atingându-i pe amândoi cu aceeași săgeată, acesta le porunci să pască: el – turma de capre, ea – turma de oi.

8. Visul i-a amărât nespus pe Dryas și pe Lamon: să le fie dat oare și copiilor să fie ciobani? Alta se arătase soarta lor, judecând după scutecele găsite, una mai norocoasă; tocmai de aceea căutau să-i alinte cu bucate mai alese, îi învățau carte și tot ce se socotea mai frumos în sat. Dar, până la urmă, au hotărât că trebuie totuși să se supună voinței zeilor, care îi salvară odată pe acești copii de la moarte. Împărtășindu-și unul altuia visele și aducând la peștera nimfelor jertfă în cinstea băiețelului cu aripi (al cărui nume ei nu-l știau a rosti), Dryas și Lamon i-au trimis pe Dafnis și pe Cloe cu turmele, după ce i-au învățat toate cele de trebuință: pe unde să le pască până la amiază, cum să le mâne iar după ce scade zăpușeala zilei, când să le ducă la adăpat, când înapoi în țarc, când să dea cu bâta, iar când numai să strige din gură. Se bucurară Dafnis și Cloe de parcă cine știe ce lucru li s-ar fi încredințat și își îndrăgiră oile și caprele mai mult decât obișnuiau s-o facă alți ciobani. Aveau pentru asta temei: ea păștea oile, dintre care una o scăpase de la moarte odinioară, iar el nu uita că, mic și părăsit fiind, o capră îl alăptase.

9. Era pe la începutul primăverii și toate florile își desfăcuseră petalele: în pădure, în luncă, în munți. Văzduhul era plin de zumzet de albine, păsările se întreceau la cântat, iar mieii și iezii de curând fătați săreau și se zbenguiau. Mieii și iezii zburdau pe colnice, albinele bâzâiau pe deasupra imașului, iar păsările făceau să răsunе de cântece desigurile. Cuprinși și ei de bucuria și veselia ce domneau în jur, Dafnis și Cloe, ca

niște copii fragezi și cruzi ce erau, prinseră a se lua după toate cele ce auzeau și vedeau: auzind cum cântă păsările, cântau și ei; văzând cum sar mieluții, săreau și ei cu multă sprinteneală; uitându-se la albine, se apucau de culegeau și ei flori și le puneau în sân ori împleteau cununii pentru nimfe.

10. Toate le făceau împreună, iar turmele pășteau alături. Adesea Dafnis întorcea oile ce se abăteau de la turmă, iar Cloe, la rândul ei, mâna înapoi caprele mai neastâmpărate care se cățarau pe vârfuri de stânci. Se întâmpla ca unul din ei să păzească turmele amândouă dacă celălalt se lua cu joaca. Erau jocuri de copii și jocuri ciobănești. Cloe culegea din baltă papură, împletind din ea cuști pentru greieri, și, jucându-se așa, uita de oi. Iar Dafnis tăia trestii subțiri, le spărgea dopurile de la noduri, le lipea una de alta cu ceară moale și ziua toată până în seară învăța să cânte la nai. Uneori beau amândoi laptele și vinul și împărțeau unul cu celălalt mâncarea adusă de acasă. Așa că mai degrabă puteai să vezi oile și caprele păscând răzleț, decât pe Dafnis și Cloe despărțiți, departe unul de celălalt.

11. Petreceau ei bine, dar Eros se gândi să le strice joaca. Undeva, pe aproape, o lupoaică avea pui și pentru hrana lor fura oi din turmele vecine: îi trebuia carne multă ca să-i sature. Sătenii, văzând așa, s-au grămădit într-o noapte și au săpat gropi adânci de patru stânjeni și largi de un stângen. Pământul scos l-au împrăștiat departe să nu se cunoască, iar deasupra gropilor au pus crengi uscate și au presărat țărâna rămasă. Să fi călcat pe acolo un iepure, și crengile s-ar fi rupt, căci erau ca paie de subțiri; așa ca ușor puteai pricepe ca nu-i pământ tare acolo, ci numai așa pare. Cu toate că au săpat ei o mulțime de gropi de acestea și în munți, și pe șes,

n-au putut prinde lupoaica; simțise ea că i s-au pregătit capcane. În schimb, s-au prăpădit multe oi și capre, ba chiar și Dafnis era să piară, și iată cum s-a întâmplat.

12. Doi țapi, luându-se la bătaie din pricina unei capre, s-au năpustit unul asupra celuilalt și așa de tare s-au izbit, că unuia i s-a rupt un corn; de atâta strașnică durere și cuprins de tremur, el o rupse de fugă, iar celălalt, biruitorul, se ținea pe urmele lui, fără a-l slăbi un pic. I se făcu milă lui Dafnis de cel cu cornul rupt, apucă dârjeaua și se luă după țapul bătaios, care-l fugărea pe celălalt. Bineînțeles că nici țapul care fugea, nici Dafnis care-l ajungea, plin de mânie, nu se uitau pe unde călcau, astfel încât amândoi cad într-o groapă: țapul întâi și după el și Dafnis. A avut noroc Dafnis că nu s-a stâlcit: a căzut călare pe țap. Iată-l acum plângând amar, poate-veni cineva să-l scoată de acolo. Cloe, care văzuse toată întâmplarea, dădu fuga la groapă și, găsindu-l pe Dafnis viu și nevătămat, fugi spre imașul vecin să-l cheme într-ajutor pe unul care păștea o cireadă de boi. Omul veni și prinse a căuta o funie ca să i-o arunce lui Dafnis și să-l tragă afară din groapă. Dar nu găsi nici una la îndemână. Atunci Cloe își dezlegă brâul și i-l dădu bouarului să-i arunce un capăt lui Dafnis; după care amândoi, stând pe marginea gropii, au prins a-l trage, iar Dafnis, apucându-se cu mâinile, s-a săltat și a ieșit. L-au scos și pe nenorocitul cela de țap, care și-a rupt căzând amândouă coarnele; asta i-a fost pedeapsa pentru țapul pe care îl bătuse. Pe țapul scos băieții l-au dat omului cu boii în dar să-l aducă jertfă zeilor, iar celor de acasă, de-o să-i întrebe cumva, au hotărât să le spună că, pasămite, au dat lupii peste el și l-au mâncat. S-au întors apoi îndărăt să-și vadă de oi și capre. Dar cum ambele turme pășteau liniștite, s-au așezat pe un trunchi de stejar să vadă dacă nu cumva Dafnis, căzând

în groapă, și-a făcut vreo rană. Nici o rană și nici o zgârietură n-avea, atât doar că se mânjise de glod și țărână din cap până-n picioare. S-au gândit că trebuie să se spele Dafnis, și cât mai curând, până n-au aflat Lamon și Myrtale de pățania lui.

13. Intrând împreună cu Cloe în peștera nimfelor și lăsându-i în grijă hainele și traista, Dafnis se duse la izvor și începu să-și spele pletele și tot trupul. Avea un păr negru și bogat, iar pielea îi era arsă de soare, dar parcă nu soarele, ci umbra pletelor o făceau așa. Stând și, privindu-l de la o parte, Cloe îl găsi nespus de frumos și, deoarece Dafnis pentru prima dată i se arătă astfel, socoti că pricina frumuseții lui ar fi scăldatul. Iar când se apucă să-l spele pe spate, simți că trupul lui fraged se lăsa după mâna ei și, vrând să știe care e mai plăcut și mai moale la atingere, puse mâna de mai multe ori pe trupul ei propriu. Dar soarele scăpătase la chindie și ei au mânat turmele spre casă. De atunci Cloe n-avea altă dorință decât să-l vadă iar pe Dafnis scăldându-se. A doua zi dimineața, ieșind la pășune, Dafnis se așeză, ca de obicei, la tulpina stejarului lui și începu să-i zică din nai, cătând cu ochii după caprele care stăteau culcate și parcă-i ascultau cântarea. Cloe ședea și ea alături, privind după oițele ei, dar mai mult se uita la Dafnis. Așa, cântând din fluier, i se păru din nou nespus de frumos, dar de data aceasta socoti că pricina acestei schimbări este frumusețea cântecului, așa că, terminând Dafnis de cântat, Cloe luă naiul, sperând că așa va deveni și ea frumoasă. Apoi îl îndemnă să se ducă iar să se scalde și iarăși îl văzu cum se spală și, văzându-l, îl atinse cu mâna și iarăși se îndepărtă, cuprinsă de încântare, și acela fu începutul dragostei lor. Nu pricepea biata copilă ce-i cu dânsa, căci crescuse în sat și nici măcar nu auzise de la cineva cuvântul "iubire". Simțea că o doare inima, privirile-i rătăceau, iar gura doar numele

lui Dafnis îl șoptea. Încetă să mai mănânce, noaptea n-avea somn, ziua uita de turmă și ba râdea, ba pornea să plângă, adormea pe neașteptate și tot așa se trezea, sărind drept în picioare; fața i se făcea palidă cum e ceara, iar alteori se aprindea ca focul. O juncă, și tot mai puțin suferă când o mușcă tăunele. Iar într-un rând, când rămase singură-singurică, îi veniră în minte următoarele:

14. “Sunt bolnavă, dar nu știu de ce boală zac; sufăr, deși n-am nici o rană; îmi lipsește ceva, deși n-am pierdut nici o mioară. Simt că ard toată, chiar stând aici, la umbra copacului. De câte ori m-au zgâriat mărăcinii, n-am țipat niciodată, de câte ori m-au înțepat albinele, niciodată nu mi-am pierdut pofta de mâncare. Dar durerea care-mi mistuie inima e mult mai mare. Dafnis e frumos, dar frumoase sunt și florile; cântă duios naiul lui, dar și glasul privighetorilor e minunat, și eu totuși nici nu mă gândesc la ele. O, de m-aș face eu naiul lui, să intre suflarea lui în mine, ori o căpriță, să mă pască el. O, pârăule, de ce l-ai făcut atât de frumos pe Dafnis, iar eu zadarnic m-am scâldat în apele tale? Nimfelor dragi, mor, mă prăpădesc, și voi nu veniți s-o ajutați pe fata pe care o știți de mititică! Cine o să vă împletească din flori cununi când n-oi mai fi eu, cine o să-i hrănească pe miei, sărăcuții, cine o să aibă grijă de greierul cel guraliv pe care l-am prins cu greu ca să mă adoarmă cu cântecul lui la gura peșterii? Acum, când Dafnis mi-a răpit somnul, zadarnic îmi mai cântă”.

15. Așa se chinuia, așa vorbea Cloe, căutând numele iubirii.

Iar Dorcon bouarul, cel care-l scosese pe Dafnis și pe țap din groapă, fiind flăcău de acuma, cu puf pe bărbie, și care cunoscuse dragostea și în fapt, nu numai pe nume, simți chiar din ziua aceea că s-a îndrăgostit de Cloe. Cu cât trecea vre-

mea, cu atât o dorea mai mult; de Dafnis nici nu-i păsa, ca de un puștan oarecare, iar pe Cloe hotărî s-o aibă cu orice chip – fie cu ajutorul darurilor, fie cu de-a sila. La început le aduse daruri la amândoi: lui un nai cu nouă țevi, lipite nu cu ceară ci cu aramă, ei o piele de căprioară de care își pun bacantele, cu pete mari pe ea, parcă anume zugrăvite. Câștigându-le deci prietenia, puțin câte puțin îl îndepărtă pe Dafnis de sine, iar lui Cloe prinse a-i aduce zi de zi fie un caș din cel mai gustos, fie o coroniță împletită din flori, ori un măr din cele vâratice; într-un rând îi aduse chiar un vițel de lapte, o cupă cu flori de aur, niște pui de pasăre sălbatică din munți. Fata, nepricepută în vicleniile dragostei, primea darurile și se bucura foarte, mai ales că putea să le împartă cu Dafnis. Dar pentru că îi veni și lui Dafnis vremea să afle ce-i iubirea și toate chinurile ce le cășunează ea, se iscă între el și Dorcon o ceartă, care-i mai frumos dintre ei. Cloe fu aleasă să judece și s-au înțeles așa: cel care va învinge o va săruta drept răsplată pe Cloe. Cel dintâi vorbi Dorcon.

16. “Preafrumoasă copilă, eu sunt mai înalt decât Dafnis și pasc boi, pe când el e numai păstor la capre; deci eu sunt mai presus decât el, precum sunt mai de preț boii decât caprele; pielea mea e mai albă decât laptele, iar pletele mele bat în auriu și se aseamănă cu spicul copt, bun de secerat. De alăptat m-a alăptat buna mea mamă, nu vreo lighioană oarecare. Pe când el e mărunț, fără barbă ca o muiere și negricios ca un lup. De păscut paște doar niște țapi din cei mai puturoși și e așa de sărac, că un câine de-ar avea n-ar sta pe lângă dânsul. Iar dacă a fost crescut de o capră, cu ce ar fi mai acătării decât un ied oarecare?” Astfel grăi Dorcon; după el vorbi Dafnis: “Adevărat că pe mine, ca și pe Zeus, o capră m-a alăptat. E drept că pasc țapi, dar țapii mei sunt mai arătoși decât boii lui. Mirosul de

țap nu se prinde de mine, că doar nici de la Pan nu miroase rău, și se știe că el e pe jumătate țap la trup; dar caș și pâine rumenită am destulă, și vin bun, ca orice gospodar înstărit din sat. N-am barbă, dar n-o are nici Dionysos, mi-e pielea neagră, dar întunecat e și iacintul, și doar Dionysos e mai presus de satiri, iar iacintu-i mai presus de crin. Pe când el uite ce roșcat e, parcă ar fi o vulpe, bărbos ca un țap și alb ca o muiere de târg. De o fi să săruți pe unul din noi, mie buzele o să-mi săruți, pe când lui – țepii din barbă. Și mai adu-ți aminte, fată dragă, că și pe tine te-a hrănit o oaie și totuși ești frumoasă”.

17. Auzind acestea, Cloe nu mai zăbovi. Cum el o laudă și ea dorea demult să-l sărute, se bucură foarte, sări din loc și-i dăruie lui Dafnis sărutul său: nevinovat, stângaci, dar atât de înfocat, încât i-a aprins într-o clipă tot sufletul. Amărât, Dorcon o luă din loc cu gândul să afle altă cale pentru dragostea lui.

Iar Dafnis nu sărutat, ci mușcat a fost, pe dată se întristă nespus: prinse a tremura ca din senin și se tot silea să-și stăpânească inima ce-i zvâcnea nebună; vroia mereu s-o vadă pe Cloe, dar, de îndată ce-o privea, i se îmbujorau obrazii. Abia atunci băgă de seamă cu multă uimire că pletele ei sunt aurii și ochii mari ca la o junincă, iar fața mai albă decât laptele de capră. Parcă i s-a luat un vâl de pe ochi atunci, ca unui orb care începe să vadă, așa se simțea; de mâncare nici nu se atinge, iar de băut, dacă îl poftea cineva, bea numai de nevoie, și atunci abia de-și înmuia buzele. Se făcu tăcut, el care era mai guraliv decât un greiere, se făcu molatic, el care era mai sprinten decât iezii; de turmă nu mai avea grijă, dând uitării naiul cu multe glasuri; fața i se îngălbeni ca ierburile arse de soarele verii. Și mereu numai cu Cloe vorbea, iar când rămânea singur, vorbea cu sine însuși de parcă ar fi delirat. Zicea:

18. “Ce mi-a făcut oare sărutarea lui Cloe? Buzele ei sunt mai fragede decât trandafirul, gura mai dulce ca mierea, dar sărutul m-a durut mai rău decât înțepătura unei albine. De atâtea ori am sărutat iezii mei, chiar și căței am sărutat, și pe vițelușul dăruit de Dorcon, dar sărutarea ei a fost altfel. Mi s-a tăiat răsuflarea, inima mi se zbătea, sufletul murise parcă, și totuși vreau să o sărut iară și iară. O, de ce-a fost să ies învingător, de ce pe capul meu această suferință căreia nu-i pot găsi nume? Oare, înainte de a mă săruta, nu și-a pus cumva Cloe otravă pe buze? De ce atunci n-am murit? Atât de frumos cântă privighetorile, iar naiul meu a amuțit! Și iezii zburdă veseli și se joacă, iar eu stau ca înlemnit. S-a umplut pajiștea de flori, dar eu nu le mai culeg să împletesc cununi. Și viorelele, și zambilele și-au desfăcut floarea, iar eu mă ofilesc. Oare să ajungă Dorcon mai frumos ca mine?”

19. Vorbind acestea, frumosul Dafnis simțea că i se strânge inima de durere – atunci gustase și el pentru prima dată din vorbele și faptele iubirii.

Iar Dorcon bouarul, îndrăgostit de Cloe, pândi o zi când Dryas sădea butași de viță-de-vie și veni la el, aducându-i în dar câteva cașuri din cele mai bune; de fapt, se aveau bine de pe când Dryas păștea turmele. Din una în alta, aduse vorba că ar vrea s-o ia pe Cloe de nevastă dacă i-o dă; el, ca unul care are cirezi mari, îi făgăduiește și mai multe daruri: o pereche de boi buni de plug, patru stupi de albine tinere, vreo cincizeci de meri buni de roadă, o piele de bou bună de sandale și, la fiecare an, un vițel înțarcat. La auzul atâtor bunuri făgăduite, Dryas era cât pe ce să cadă la învoială, dar își făcu socoteală că fetei i s-ar potrivi un mire mai de seamă și, de teamă să nu facă o nedreptate din care i s-ar putea trage mari necazuri, zise că nu poate și, cerându-și iertare cum se cuvine, respinse darurile lui Dorcon.